

Familieretlige sager

Jørn Dietrich marts 2026

Familieretlige sager

- ▶ Adoptioner
- ▶ Faderskabssager
- ▶ Separation
- ▶ Skilsmisse

Adoption - myndigheder

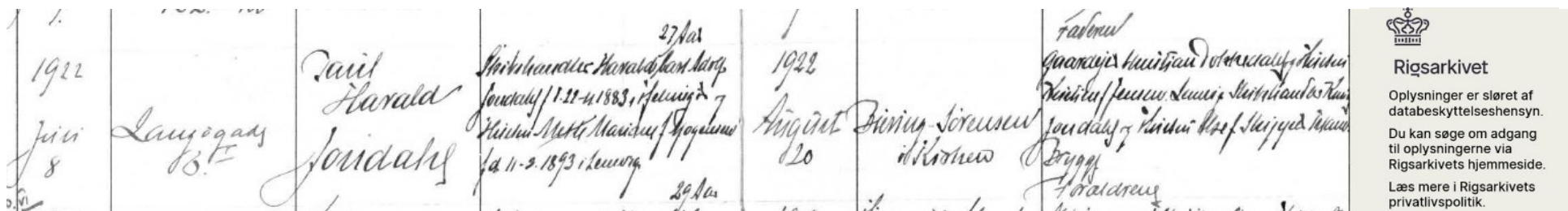
- ▶ Første adoptionslov 1815
- ▶ Godkendende myndighed:
 - ▶ 1815-1849: Danske Kancelli,
 - ▶ 1849-1947: Justitsministeriet, 1. ekspeditionskontor
 - ▶ Efter 1947: Amt
- ▶ Sagsbehandlende myndighed:
 - ▶ Justitsministeriet eller Amt hvor **adoptivforældre** boede
 - ▶ I København hos Overpræsidiat
- ▶ Se i øvrigt Rigsarkivets vejledning
- ▶ Ankestyrelsen har et kartotek over adoptioner fra ca. 1900 (Lene Gramgaard 33411200)

Adoption - arveret

- ▶ Før 1923: arver biologiske, men ikke adoptivforældre.
- ▶ 1923-1957: Både adoptivforældre (men ikke deres slægt) og biologiske forældre. Mulighed for forbehold i bevillingen om, at barnet ikke skulle arve efter adoptivforældre.
- ▶ 1957-1972: Fuld familieskifte gælder som hovedregel, men der var mulighed for at bevare arveretten til den biologiske slægt, hvis det blev indskrevet i adoptionsbevillingen.
- ▶ Efter 1972: Barnet arver kun adoptivfamilien, som var det deres eget barn.

Adoption – eksempel 1

- ▶ Poul Harald Jondahl døde 18. oktober 1985 på Hvidørevej 58 i Klampenborg
- ▶ En slægtning har fortalt, at han vistnok var adopteret, men ingen detaljer foreligger.
- ▶ Ved at søge i Danish Family Search finder jeg hans fødsel i Aldersro Sogn:

- ▶ Han er født 8. juli 1922. Adoptivfar hedder Harald Karl Adolf Jondahl fra Gentofte

Adoption – eksempel 1

- ▶ Justitsministeriet, 1. Ekspeditionskontor,
- ▶ Efter 1923:
- ▶ Blanketregnskaber for Københavns Overpræsidium, april kvartal 1923, opslag 24:
- ▶ Næste søgninger:
- ▶ Bilag til Blanketregnskab i april kvartal 1923
- ▶ Før 1923:
- ▶ Register til Registrant for 1923 og herefter søges i Registranten under det pågældende journalnummer og efterfølgende journalsagen

15. Adoptionsberillinger for nærgivne Børn. 33 Nr. 27 Pre

✓ Justitsministeriet sender 27/3. 1923. (4776 & 1877) 10 Stk.

Hdfærdiget : 4 +

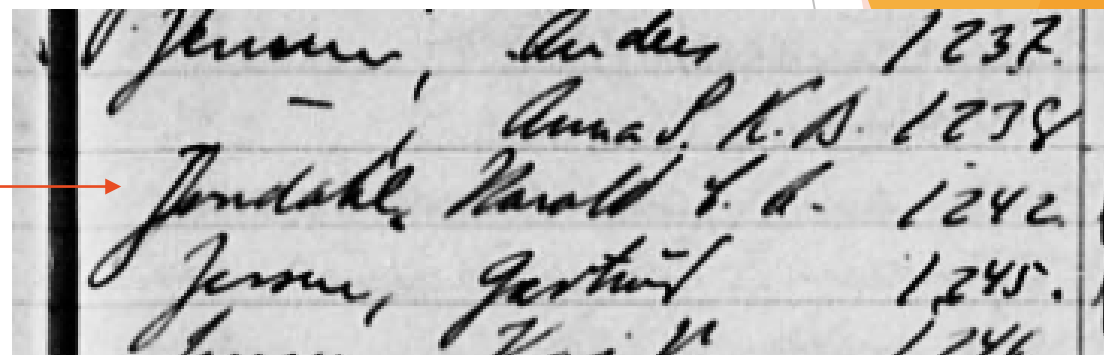
6 Stk.

1923.

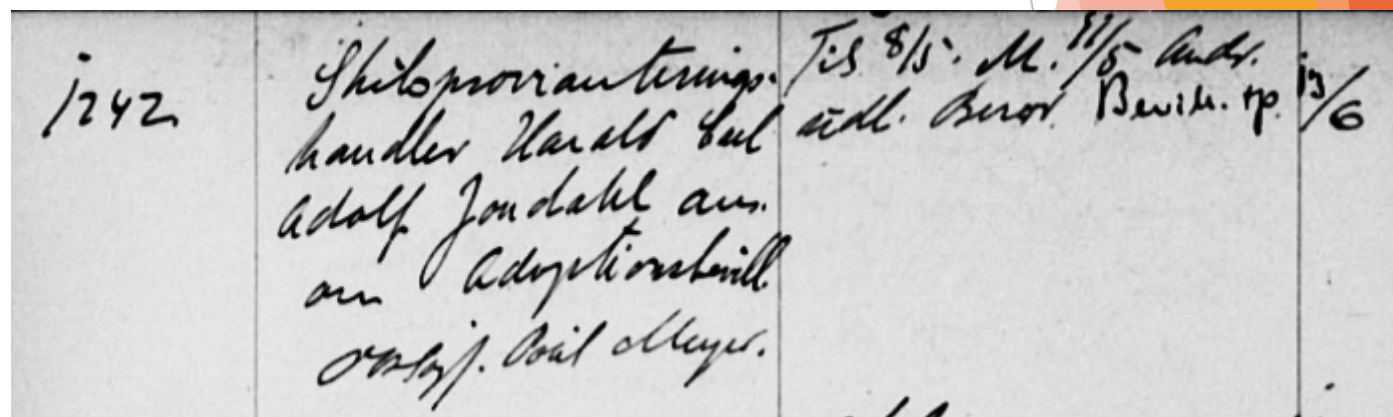
Løbe Nr.	Dato		Stk.	Pre.
		Transport	8.044	74
383	16/5	Knud Jensen	33	66 ✓
384	27/5	Lene P. Brønnum	33	66 ✓
385	13/6	Harald G. A. Tondahl	33	66 ✓
386	19/6	Holger H. Huisz, Huisz	33	66 ✓

Adoption – eksempel 1

- ▶ Københavns Overpræsidium, OJ-register i 1923, opslag 21

- ▶ Københavns Overpræsidium, OJ-journal i 1923, sag 1242, opslag 149
- ▶ Journalsagen 1242 bestilles i Daisy

Adoption – eksempel 1

Københavns Overpræsidium: Journalsagen med nr. 1242 skal bestilles i Daisy:

Arkivserie:	OJ-sager (1858 - 1989)
Arkivskaber:	<u>Statsamtet Overpræsidiat</u> (1858-1989)
Arkivseriens navne:	OJ-sager (Officielt) , Journalsager, OJ (Kaldenavn)
Arkivseriens datering:	Dannelse: 1858 - 1989

599

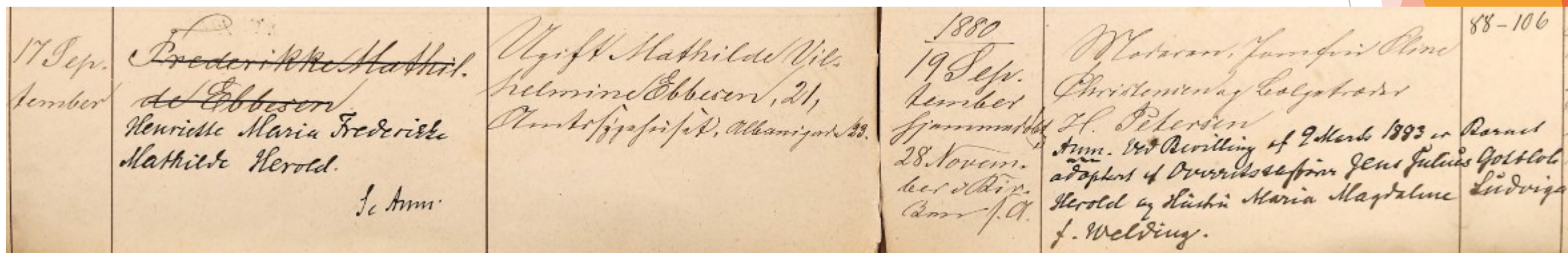
1923 1016

1923 1280

Start bestilling

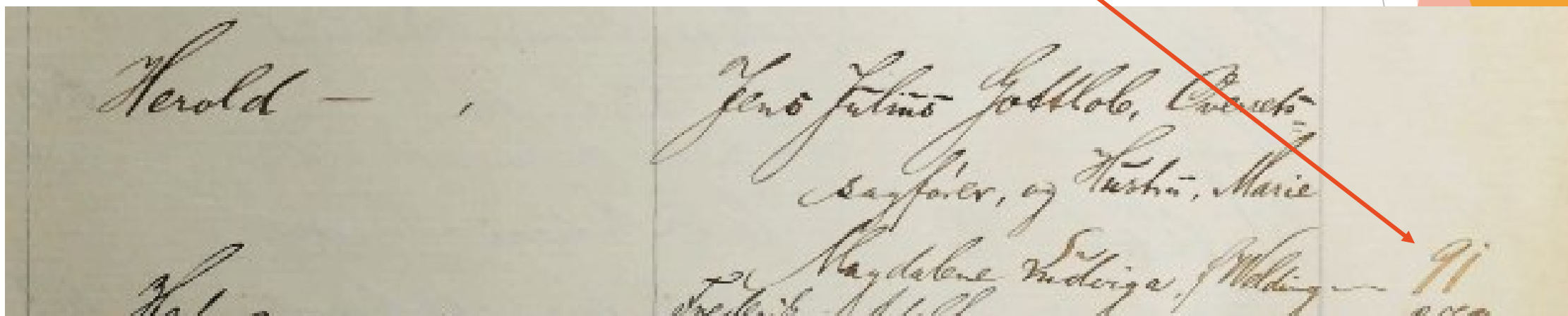
Adoption – eksempel 2

- ▶ Kirkebog, Sankt Knuds Sogn, Odense 17.9.1880
- ▶ Adoptionsbevilling 2. marts 1883

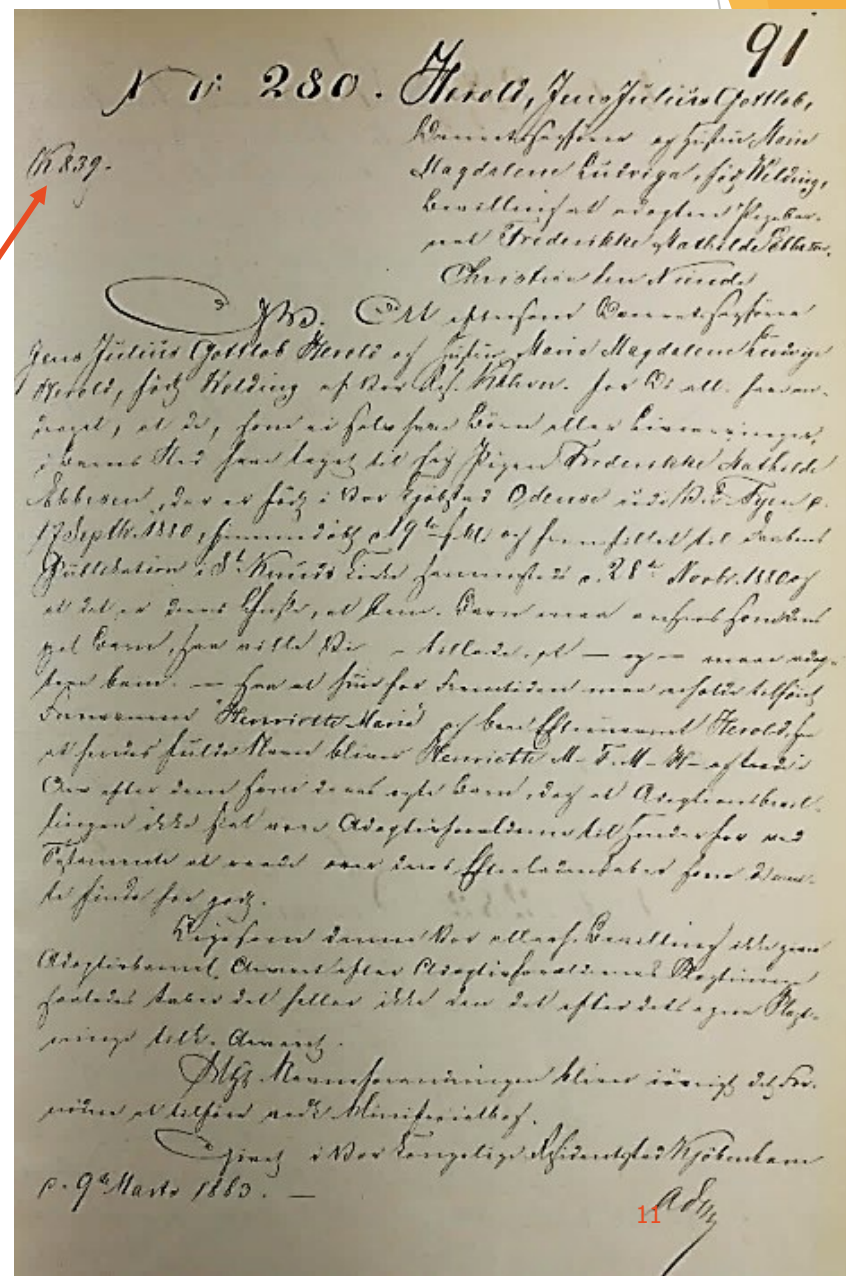
Adoption – eksempel 2

- ▶ Justitsministeriet, 1. Ekspeditionskontor,
- ▶ Register til registrant 1883, opslag 26 ➡ side 91 i registranten

Adoption – eksempel 2

- ▶ Justitsministeriet, 1. Ekspeditionskontor, Registrant 1883, side 91 (opslag 96)
- ▶ Henvisning til journalsagen **K 839** hvor eventuelle dokumenter findes. Bestilles i Daisy.

Adoption – eksempel 2

Arkivserie:	Journalsager (1848 - 1967)
Arkivskaber:	Justitsministeriet, 1. Ekspeditionskontor (1848-1967)
Arkivseriens navn:	Journalsager (Officielt)
Arkivseriens datering:	Dannelse: 1848 - 1967
Bemærkninger:	Journalsager nr. 1/1967 - 377/1967 er også 7. kontor
Pakkeindhold beskrives med:	Journalnummer (År, Litra, Fast-/Løbenr., Løbenr.)

Arkivseriens pakker

« 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ... 24 25 »

Pakkenr.	Indhold fra ?	Indhold til	Benyttelse
1497	1883 K 551	1883 K 615	Start bestilling
1498	1883 K 616	1883 K 680	Start bestilling
1499	1883 K 681	1883 K 765	Start bestilling
1500	1883 K 766	1883 K 835	Start bestilling
1501	1883 K 836	1883 K 910	Start bestilling

For at se dokumenter i sagen bestilles
pakke 1501 med journalsagen K 839

Adoption – eksempel 3

- Kirkebog, Sankt Johannes Sogn, København 14.9.1891
- Find adoptionssag!

1892.

Fødte

Mandkøn.

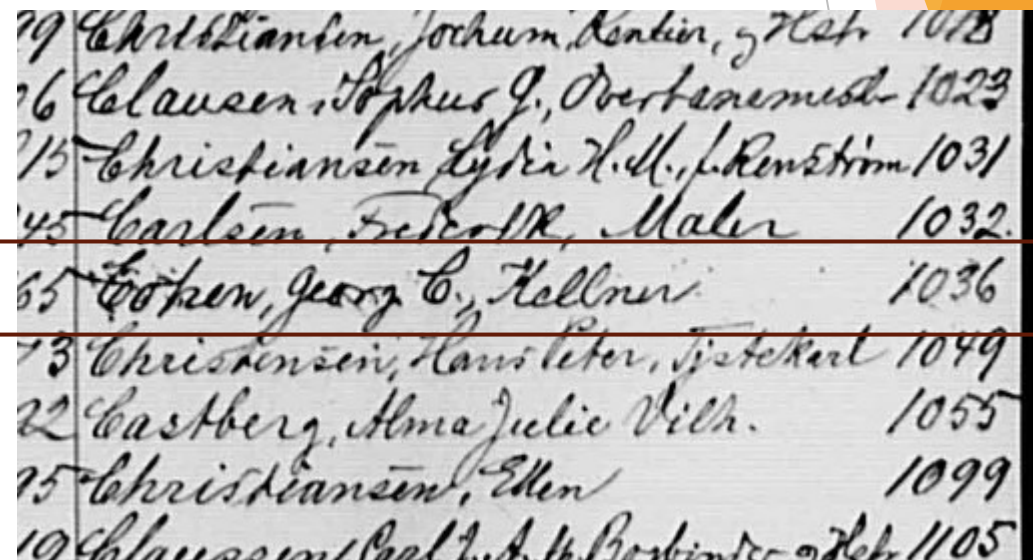
2

Nr.	Fødselsaar og Datum.	Hvor født? (Paa Landet: Byen, Sognet og Herredet. Har Gaarden eller Huset særegent Navn, bør det anføres. I Købstad: Købstaden og tillige Sognet, hvis der i Byen er mere end 1 Sogn, samt derhos altid Gaden og Husnummeret.)	Barnets fulde Navn.	Fornældrenes fulde Navn efter Forevisning af Døbe- eller i alt Fald Vielsesattest eller ved Eftersyn i Kirkebogen; deres Stilling og Bopæl; samt for Moderens Vedkommende Angivelse af hendes Alder med det fyldte Aar. (Barnets ægte Fødsel maa altid dokumen- teres ved Vielsesattest eller Eftersyn i Kirkebogen.)	Døbsdagen.	Hvem der har foretaget Døbs- handlingen, og om den er fore- taget i Kirken eller hjemme. Ved Hjemmedøb anføres til- lige Datoen for Fremstillingen i Kirken.	Faddernes fulde Navn, Stilling og Bopæl.	Anmærkninger. (Her anføres blandt andet, hvad der vedkommer Be- stemmelsen af Barnets Fødestedret.)
-----	----------------------------	--	---------------------	---	------------	---	--	---

1891 14 Septembers	Kjøbenhavn S. Johannes Sogn Blagaardsgade 7 ^e .	Georg Angelo Olsson boher	Ugift Augusta Olsson, 26 år. Blagaardsgade 7 ^e tell. Børnefader: Peder Andersson Halsøengberg.	31. Januar 1892.	I Kirken af Konfessionarius Torelli.	Hatehandler Georg Christoffer Lohol, Vesterbølgade 17 ^e Lohol fra Børnehuset Elsebeth Westerskov Blagaardsgade 7 ^e , Adamson Marie Hansen Statigade 7 ^e 1895 er Barnet adopteret af Helmer Lohol og ena for hendes hustru.	 Rigsarkivet Oplysninger er sleret af databeskyttelseshensyn. Du kan søge om adgang til oplysningerne via Rigsarkivets hjemmeside. Læs mere i Rigsarkivets privatlivspolitik.
--------------------------	---	---------------------------------	--	------------------------	--	--	---

Adoption – eksempel 3

- ▶ Københavns Overpræsidium
- ▶ OJ-register

Adoption – eksempel 3

- ▶ Københavns Overpræsidium
- ▶ OJ-journal 1895
- ▶ Journalsagen skal bestilles i Daisy.

1036	Kellner Georg Christen phen Cohen andholdt om ga Berilling til at opføre et af hans slukne Augusta, f. Ohlson, ufr. Olysket fist Barn: Georg Angelo Oleson. 3 Bil Jacobsen 22. sol.	Fordragt Olysket 22/10- En Abledt Husk. 30/11- Fordragt Olysket 4/11- En Sk. fra Lab. chik. 5/11- Henkille 17/11- Lep 19/11- Prim. str. 27/11 Berilling til 29/11- Udleveret Slet 2/12-
------	--	---

Faderskab og alimentation

- ▶ Oprindeligt ikke pligt til at oplyse farens navn.
- ▶ Fra 1908 skulle farens navn oplyses hvis moren ville have offentlig hjælp.
- ▶ Fra 1937 skulle faderskabet fastslås, evt. med politiets hjælp.
- ▶ Sagen føres i den jurisdiktion (efter 1919: retskreds), hvor faren bor.

Faderskab og alimentation

- ▶ **1797-1919:**

- ▶ Der findes to muligheder for at finde en faderskabssag:
- ▶ Ved retten, hvis faren ikke umiddelbart anerkendte faderskabet
- ▶ I amtet, hvis faren anerkendte faderskabet

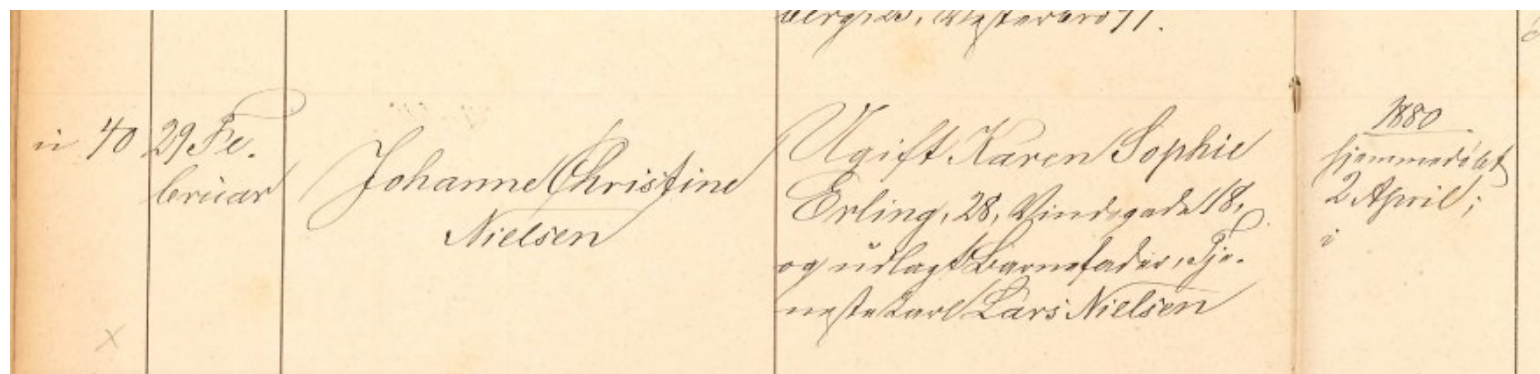
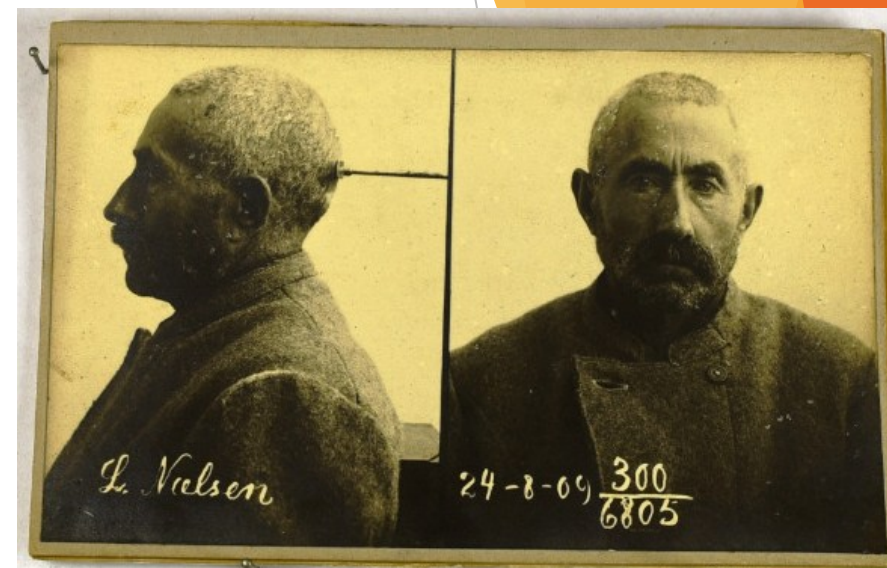
- ▶ **Fra 1919:**

- ▶ Politimesteren og retten i den retskreds, hvor faren bor
- ▶ I København findes sagerne i Københavns Stadsarkiv, Rådstuens arkiv indtil 1857 herefter i Overpræsidiets (OJ-sager 1858-1872, AJ-sager fra 1873-1972)
- ▶ Se i øvrigt Rigsarkivets vejledning

Faderskabssag- eksempel 1

Sankt Knuds Domsogn i Odense,

Kontraministerialbog 1880, opslag 77

Faderskabssag- eksempel 1

- ▶ Odense Amt, Register til alimentationsjournal 1879-1881, opslag 12 i 1881

G	
Eliason, Maron, Odense	10.
Ertson, Marousine Henriette, Odense	13.
Killy Melly Sogninaat.	18.
"	19.
Orling, Karas Leptian Kibentman	115.
Egt, Emil, Wadecson, Kina	128.
Ethiedan, Ane, Landhildagard	151.

1881	
A	
Andersson, Maron Kristine, Linderhøvd	24.
Andersson, Kristian, Olsen	42.
" , Hansen, Ane	58.
" , Ane, Linderhøvd	71.
" , Marie Emil, Linderhøvd	99.
" , Martha Marie, Kina	100.
" , Karen Marie, Olsen	106.
" , Ane Marie, Linderhøvd	109.
" , Ane Marie, Linderhøvd	112.
Augustsson, Mathias, H. Linderhøvd	130.
Andersson, Maron, Linderhøvd	134.
" , Karen Marie, Linderhøvd	143.
" , Karen, Linderhøvd	147.
C	
Christiansen, Berthe, Linderhøvd	36.
Christiansen, Egt, Linderhøvd	57.
Christiansen, Josephine, Linderhøvd	90.
Christiansen, Kristine, Linderhøvd	125.
Christiansen, Josephine, Linderhøvd	126.
" , Linderhøvd, Linderhøvd	133.
Christiansen, Margarete, Linderhøvd	170.
D	
Dan, Kathrine Linderhøvd	154.
E	
Eliason, Maron, Odense	10.
Ertson, Marousine Henriette, Odense	13.
Killy Melly Sogninaat.	18.
"	19.
Orling, Karas Leptian Kibentman	115.
Egt, Emil, Wadecson, Kina	128.
Ethiedan, Ane, Landhildagard	151.
F	
Friis, Karen, Linderhøvd	73.
H	
Holten, Linderhøvd, Odense	82.
Holten, Linderhøvd, Odense	113.

Faderskabssag- eksempel 1

Odense Amt
Alimentationsjournal 1879-1881,
opslag 233

115/
1881. Karen Sophie Erling i København (Kjøbenhavns Bredeskov)

Ernævningsbetjent Lars Nielsen i Marsvej

14 September fra Kjøbenhavns Bredeskov
om Dato Anlæg.

16de til Odense Bredeskov

22de fra Odense

23de til Odense Bredeskov

60de fra Odense

8de til Odense Bredeskov

13de fra Odense

18de til Kjøbenhavns Bredeskov

Faderskabssag- eksempel 1

- Journalsagen 115 skal bestilles i Daisy:

Arkivskaber:	Odense Amt (1867-1953)
Arkivseriens navn:	Alimentationssager (Officielt)
Arkivseriens datering:	Dannelse: 1867 - 1953

C-2180

1881 50

1881 176

Start bestilling

Faderskabssag- eksempel 1

- Sagen endte i Politiretten i Lunde Skam Herred, Hvor Lars blev dømt til at betale 32 kr. om året i børnepenge:

Udskrift
af
Lunde Skam Herredets Politiprotokol

Aar 1881 Tirsdagen d. 4 October Form. Kl 10 1/2 blev
Politiretten sat paa Thingstedet i Oden og administreret af underlegnede ordinære Communer med Retsvid-
nerne Thierlein og Jørgen Seppesen. Foretoges
Hjælperhans Magistrat for Tigen Karen/
Sofie Erlingstra m.varende Perubancarbej.
d. 11/2 1881 der Lars Nielsen, til Klædelse af Underhold,
ringbidrag. —

Communen fremlagde til Tidspige Hjælperhans
Magistrats Skrivelse af 14 p. M. med den paakrævede
Opbehold for Klagerindens d. 21 August d. h. paa Fod-
selskiftelsen maatte føde for Carl Nielsen. —

Indklagede Lars Nielsen under personlig, gjøres
bekjendt med det fremlagte, erkjender at være Fader
til Karen Sofie Erlings i den fremlagte Opbehold
ommeldte Barn. Se dets Underhold tilhøder han
at betale dertil 32 Kr under sædvanlige lovlige for-
udsætninger. Han bemærker, at han er født i Hjerte-
munde, at han i nogen Tid har været Fordarbejder
hos Perubancantrepræsent Carl Hansens f. f. af Nigger-
slev i hvis Arbejde han ventte at blive. — Han er
ingen særlig Formue. f. f. Dimittet. —

Sagen sluttes for at tilstilles Tigen Skiftank. —
Politiretten haves.
Aug. Jørgensen. 22. Lunde Retsvidner:
f. W. Thierlein. Jørgen Seppesen

Separation og skilsmisse

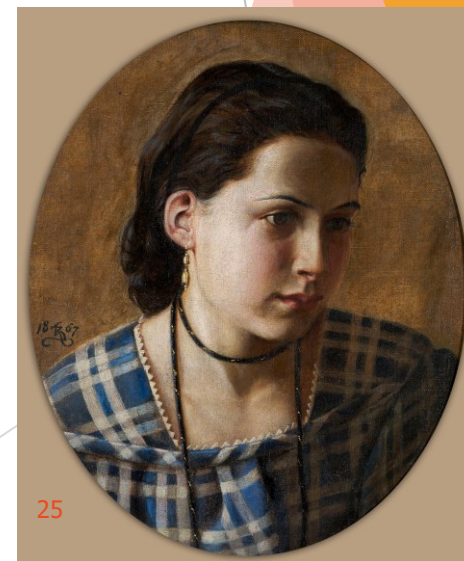
- ▶ Skilsmisse ved bevillig efter utroskab, separation
- ▶ Skilsmisse ved dom

Separation og skilsmisse

- ▶ Separation ved enighed ved kgl. Bevilling, herefter skilsmisse efter tre år.
Se i amtsarkiv/Københavns Overpræsidium eller Justitsministeriet, 1. ekspeditions kontor
- ▶ Skilsmisse ved dom: utroskab eller ægtefælles fravær.
Se i herredsfoged, byfoged eller birkedommer.
- ▶ Se i øvrigt Rigsarkivets vejledning

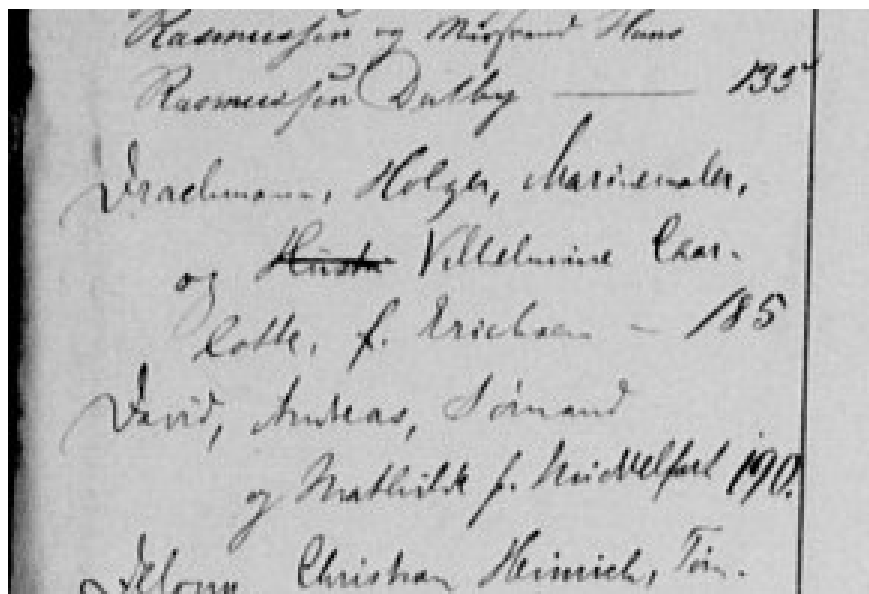
Separation og skilsmisse – eksempel 1

- ▶ Holger Drachmann (1846-1908)
- ▶ Vilhelmine Erichsen (1852-1935)
- ▶ Gift 1871
- ▶ Separeret 1875
- ▶ Skilt 1878
- ▶ FT 1880: bopæl i København

Separation og skilsmisse – eksempel 1

- Københavns Overpræsidium, [SJ register 1875](#), opslag 5

Separation og skilsmisse – eksempel 1

- ▶ SJ-journal 1875, side 185
- ▶ Separation bevilges.
- ▶ Efter 3 år kan de søge om skilsmisse.

185.	<i>Chaluppe</i> Vil skilsmisse Trach, mann, f. Krichner, aufgehoert aus Bern. hi at hem pörmant, f. d. Bondz Tany fra sin Mand, Marcin uelke halger Henrik der, holdt Trachmann. Grund skilsmisse. Gjentagelse 7, 71. Cap. L. Schmidt fra forhøret gæft. Marcin med byge.	<i>2 kelter</i> Tager forholds, og afgeve bevilgning Separation. Mand bevilget af. Bern. indberetning. Exp. 30. Begge Bevillinger leverede Manden 4/9.	27/8 30/8 30. 4/9.
------	---	---	--

Separation og skilsmisse

– eksempel 1

- ▶ SJ-register 1878 henviser til side 76 i journalen
- ▶ Skilsmisse bevilges.
- ▶ Henvisning til OJ 340/1879:
Tilladelse til nyt ægteskab for Drachmann
- ▶ Og OJ 1130 om adoption af den nye hustrus datter

76.	Vilhelmine Mar. Lotte Drachmann fød. Erichsen outledt af den helt fuldstændig af- kørende af sin mand den 30/8 1875 foragtede Maud, Marianna. Lise Halger Hennich Herbert Drachmann paa Grund af Ufuldstændighed af Hustrus og Hustrus for en anden Kone	Indsket Jeg forlader mig færdig for mig og min kone Lotte Drachmann. Indsket til Litteratur og giftmeddelelse for Loven - Eup. J.D. G. ad. Hennichsen bedt om, at de avant. den eller Loven. man blev færdig til færd. — G. ad. Hennichsen 23/4, at den færdig ind- færdig Loven. 25/4. Loven. G. ad. Hennichsen. G. ad. Hennichsen, G. ad. at G. ad. Hennichsen at den færdig ind- færdig Loven. 25/4. G. ad. Hennichsen. —	21/3 21/3. 28/3 23/4 25/4 1/5.
-----	--	---	---

G. 185/1875:

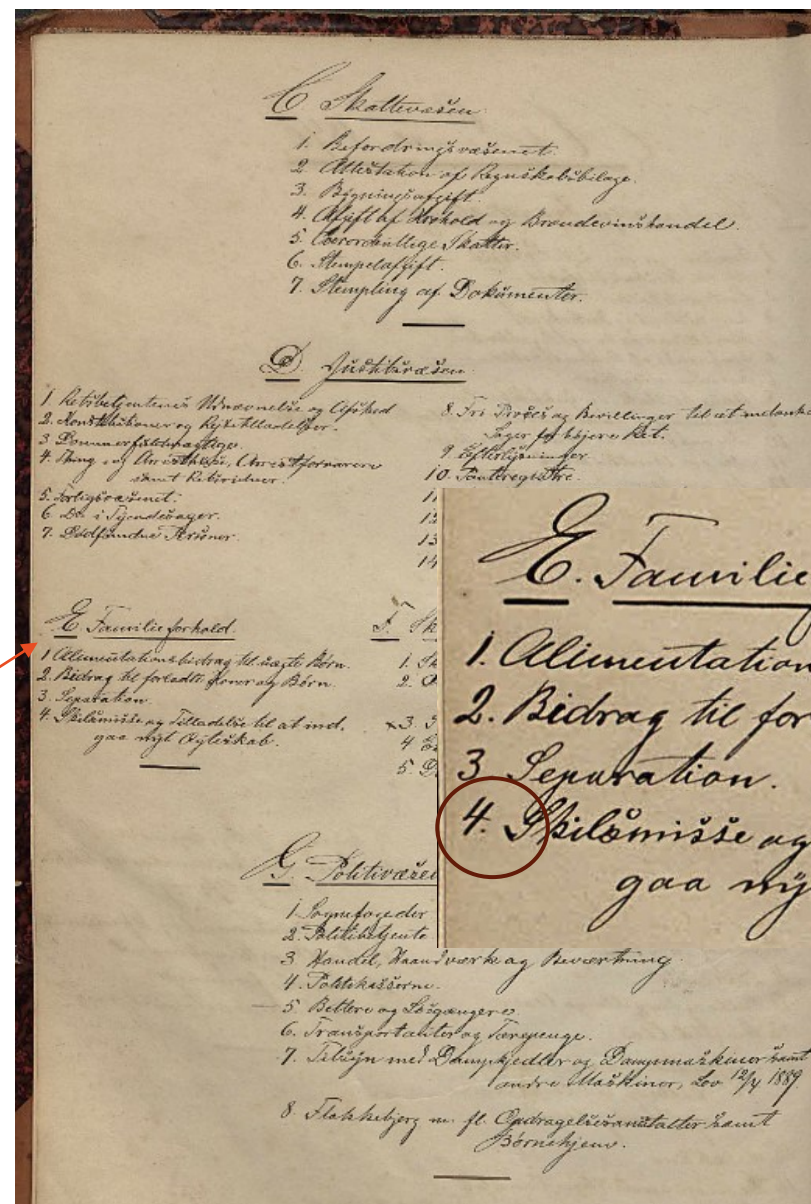
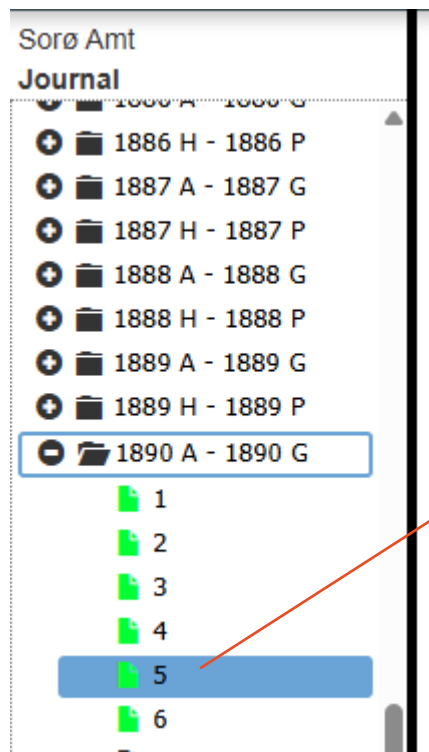
O. 340
1879²⁸

Separation og skilsmisse, eksempel 2

- ▶ Christian Frederik Lund og Ane Cathrine Frederiksdatter blev gift 5. oktober 1855 i Fodby Sogn, Sorø Amt.
- ▶ I perioden 1855-1870 fik de fire børn og flyttede lidt frem og tilbage mellem Sorø og Præstø Amter
- ▶ FT 1890 opholdt Christian sig i Karrebæk, Sorø Amt og er anført som **fraskilt**.
- ▶ Ane ved vi i begyndelsen ikke hvor hun opholder sig.
- ▶ Hvor findes oplysninger om skilsmissen?

Separation og skilsmisse, eksempel 2

- Manden opholder sig i Sorø Amt.

Separation og skilsmisse, eksempel 2

- Sorø Amt, Journal 1890, sagsgruppe E, Familieforhold pkt. 4, opslag 217

Møller nr 1	19/3	13. 129	1. Presto' Ant begjærer verdslig Mægling foretaget med Tjenestemand Christian Frederik Lind af Gmme, perup i Aulebning af en Aulebning, midt fra hans Hustru om Skilsmisse.
Presto' Ant nr 2	29/3	147	2. Møller under Mægling's forretning nr 1.
Møller nr 3	5/4	173	3. Presto' Ant under en Egenpart af en Skilsmissebevilling af 2 1/2 L. til Hævering til Mægling.

Separation og skilsmisse, , eksempel 2

- Præstø Amt, Journalregister 1890, opslag 54

3	Sammenlæggninger af Laane. Udflytninger m. v.
4	Separation & Skilsmisser
16	Sundhedsarsæbet, det viderende
17	Stat-kassen, Boder-betale og Skolemættel } Hjemmings betalt
20	Strandinger samt Dødsninger over Løst af Hævet, opgjort. Løst
22	Sognefogdens Beskikkelser
24	Strandfogdens Beskikkelser
26	Skattefogdens Beskikkelser
28	Stat-kassen Indtægter ved Skiftearsæbet og Skiftefogden Skiftedesignationerne for 18 ^{89/90}
31	Skiftearsæbet og Skiftefogden, skattekørs Dødsninger herover
38	Skifteforvalternes Indberetninger over Hæftelserne for Brangemænd, for Skifter for Ungvordige Forbandede
50	Provenue vedkommende
52	Selvmoderes Dødsarsæbet, Forbød ³² herover

Separation og skilsmisse, eksempel 2

- ▶ Præstø Amt Journal 1890, sagsgruppe 4, opslag 91.

5. Kund Christian Frederiks af Langerup
Oversat til N° 429 #33

og
Lue Cathrin Kund fød Frederiksen af Tøstved Ryfged: i Tøstved J-277- $\frac{6}{3}$ 90

Ryfgeden i Tøstved sender Indr. fra Hustruen om Ophævelse af
Egteskabet og till. til at indgaa nyt Egteskab

b. Verdslig Mægling foretaget med Konen

c. Sorø Amt sender Udskrift af verdslig Mægling med Manden

364/3
3
12/3 90 Sorø Amt J-311- $\frac{15}{3}$ 90
24/20 3 Bevilling m.m. Koncept. 24/90

Separation og skilsmisse, eksempel 2

Arkivserie:	Journalsager (1874 - 1911)		
Arkivskaber:	Præstø Amt (1874-1911)		
Arkivseriens navn:	Journalsager (Officielt)		
Arkivseriens datering:	Dannelse: 1874 - 1911		
Pakkeindhold beskrives med:	Journalnummer (År, Fast-/Løbenr., Løbenr.)		

1264	1890 1 1	1890 1 37	Start bestilling
1265	1890 1 38	1890 1 83	Start bestilling
1266	1890 1 84	1890 1 131	Start bestilling
1267	1890 1 132	1890 1 205	Start bestilling
1268	1890 1 206	1890 1 213	Start bestilling
1269	1890 1 214	1890 1 273	Start bestilling
1270	1890 2	1890 4	Start bestilling
1271	1890 5	1890 9	Start bestilling

- ▶ Daisy: Præstø Amt, Journalsager
- ▶ Fastnr./sagsgruppe 4

Separation og skilsmisse

- ▶ Justitsministeriet 1. ekspeditionskontor, Register til blanketregnskab april kvartal 1890

Præste Amt	"	Januar Kvartal....77
1..."	"	April79
2..."	"	Juli81
3..."	"	Oktober83

- ▶ Henvisning til side 77-83 i blanketregnskab

1890	De udfærdigede Bevillinger	Bilag	Gebyr
Januar Kvartal		Nr.	Grates
Maaned			
April	Bevilling til fuldstandig Ophævelse af Egteskabet mellem Arbejdsmand Christian Frederiksen Hvid af Gumpferup og hustru Cathrine Hvid født Frederiksen af Næstved med Tilladelse for Hverken til at indgaa nyt Egteskab	1.	Grates

- ▶ Bilag til blanketregnskab kan indeholde dokumenter. Skal bestilles i Daisy.

► Det var alt!